

dagen i dette Dieblif skulde tage noget Initiativ i denne Retning, men kun for at henlede Skolebestyrelsens og den høitærede Ministers Opmærksomhed paa, om der ikke skulde være Anledning til ogsaa at give statsøconomisk Undervisning ved Landbohøjskolen, om der ikke, ligesom der er en Docent i Landboret, ogsaa skulde være Grund til at meddele de simpleste Grundsætninger for den politiske Deconomi og maaskee ogsaa, hvad man ofte indbefatter under Begrebet Statistik, en Overblik over Landets Forsatning og Tilstand. Sæltfald er det blevet mig meddeelt, at Undervisningen i Landboret — som bekendt er der ansat en Docent i Landboret — var indrettet saaledes, at det ikke var muligt for Landmændene at høre den, uagtet dette dog skulde synes at være af umiddelbar Vigtighed for dem. Grunden var, at denne Undervisning nærmest var indrettet for Landinspecteurernes Skyld, som skulle have den til deres Examen. Jeg har ganske vist ikke seet Planen for det sidste Aar, men for et Par Aar siden var Undervisningen ganske vist indrettet saaledes, at Landmændene ikke kunde nyde noget Godt deraf. Jeg kan ikke nægte, at jeg nok troer, at det ærede Medlem har nogen Ret deri, at denne Skole ikke ganske har holdt sig fri for det, som i det Hele taget er eiendommeligt for vore høiere Dannelsesanstalter, og ikke mindst for dem, som ere indrettede i den nyere Tid, og som jeg betegnede som doctrinært. Jeg troer, at Landbohøjskolen mere end ønskelig er en naturvidenskabelig Højskole og gaaer ud paa at meddele naturvidenskabelig Theori. Jeg troer, at man i flere Retninger — jeg har nævnt den ene Retning, som jeg anseer for den vigtigste — vilde komme til heldigere Resultater, naar man udviklede Skolens Formaal til at give de vorde Landmænd Leilighed til en videre Uddannelse, til at give dem Alt, hvad deres Tarv kræver, ikke blot disse reent naturvidenskabelige Kundskaber, men Alt, hvad der i deres Stilling kan være nyttigt for dem. Jeg troer saaledes, at det vil vise sig hensigtsmæssigt, naar man gaaer over til, hvad der har umiddelbar Interesse for dem som Landmænd, om de fik Undervisning i Bog-

føring og Bogholderi. Jeg troer, at man efterhaanden maa komme bort fra den Fordring, det ærede Medlem stillede til dem, at der netop skal meddeles Undervisning i det praktiske Agerbrug ved denne Anstalt. Men idet jeg indrømmer, at der i hele den theoretiske Uddannelse ligger nogen Fare, troer jeg, at man bedst vil kunne firkøbe Eleverne mod denne Fare, som Folk, der beskæftige sig meget med Landvæsenets Theori udsætte sig for, ved at lade dem lære noget Regnskabsvæsen. Det er meget vanskeligt at lære dette i det praktiske Liv, saaledes som Praxis er omkring paa Gaardene i Landet, og der er altsaa god Anledning til at give Undervisning deri paa en Anstalt som denne. Jeg tilstaaer, at de Oplysninger, som jeg har om denne Skole, skrive sig fra mundtlige Meddelelser fra et Par Aar tilbage, men efter hvad jeg dengang hørte fra forskellige Kilder, forekommer det mig, at der maatte kunne staaes Afskilligt bort fra den theoretiske Undervisning, som nu finder Sted. Nævnlig drives de forberedende Fag, som ikke have Vigtighed for Landmanden, efter en Maalestok, der ved Hjælp af Examen lægger altfor meget Beslag paa Elevernes Kræfter. Anatomi f. Ex. og hvad alle de Fag nu hedde, gives i et langt videre Omfang, end det er nødvendigt som Grundlag for deres senere Stilling, medens man i Chemien ikke naaer længere end til Agerdyrkningschemien. Det Samme er Tilfældet med Tegning, idet det nærmest ikke er den Tegning, hvorfor der er Brug i det praktiske Liv, og som optager et altfor stort Timeantal.

Denne Udtalelse er som sagt ikke fremkommen for at opfordre Rigsdagen til at gribe Initiativet i den Retning; det er kun Bemærkninger, som jeg henstiller til Overveelse for Skolens Bestyrelse og den høitærede Minister.

Steen: Det er ikke min Hensigt at fremkomme med nogen Kritik over Landbohøjskolens Virksomhed, saaledes som denne efterhaanden har udviklet sig; thi jeg kjender ikke nok til den for at kunne gjøre det; det er heller ikke min Mening at fremsætte nye For-